

**Республикалық терминология комиссиясы
2025 жылғы 29 мамырдағы отырысында бекіткен терминдер**

Мұнай-газ саласында қолданылатын терминдер

1.	«холодная» скважина	«суық» ұңғыма
2.	азотный газ	азот газы
3.	бензин прямой перегонки	тура айдалатын бензин
4.	болотный газ	батпақ газы
5.	буровые трубы	бұрғылау құбырлары
6.	взброс	қаусырма
7.	вид заводнения	сумен тоғыту түрі
8.	влагометрия скважины	ұңғыма ылғалын өлшеу
9.	водораздел напорных вод	арынды сулардың суайрығы
10.	водорастворимый газ	суда еритін газ
11.	возбуждение сейсмических волн	сейсмикалық толқындардың қозуы
12.	возраст подземных вод и газов	жерасты сулары мен газдарының жасы
13.	волны-помехи	бөгеуіл толқындар
14.	высокосернистый газ	жоғары күкіртті газ
15.	высота залежи	жатын биіктігі
16.	высота ловушки	тұтқыш биіктігі
17.	вытесняющий агент	ығыстырушы агент
18.	вытяжка нефти	мұнай сору

19.	газ газовых шапок	газқалпақ газы
20.	газ газоконденсатных залежей	газконденсат жатындар газы
21.	газ грязевых вулканов	балшықты жанартаулар газы
22.	газификатор	газдандырғыш
23.	газ-носитель	газ тасымалдағыш
24.	газовая изоляция	газдық оқшаулау
25.	газовое месторождение	газ кенорны
26.	газовый баллон	газбалон
27.	газовый конденсат	газконденсат
28.	газообразная электрическая изоляция	газтәріздес электрлік оқшаулау
29.	газоочистка	газ тазарту
30.	газопоглотитель	газ сіңіргіш
31.	газораспределение	газ тарату
32.	газораспределительная система	газ тарату жүйесі
33.	газосодержание воды	судағы газ мөлшері
34.	газосодержание нефти	мұнайдағы газ мөлшері
35.	газосушитель	газқұрғатқыш
36.	газы рассеянные	шашыранды газдар
37.	газбургит	газбургит
38.	гелий	гелий

39.	генераторный газ	генераторлық газ
40.	генетические типы вод	сулардың генетикалық типтері
41.	геоантиклиналь	геоантиклинал
42.	геодезическая основа	геодезиялық негіз
43.	геоизотерма	геоизотерма
44.	геологический абсолютный возраст	геологиялық абсолют жас
45.	геологический возраст	геологиялық жас
46.	геологический относительный возраст	геологиялық салыстырмалы жас
47.	геологический разрез месторождения	кенорынның геологиялық қимасы
48.	геологический разрез месторождения сводный	кенорынның жиынтық геологиялық қимасы
49.	геологический разрез скважины	ұңғыманың геологиялық қимасы
50.	геологический разрез скважины проектный	ұңғыманың жобалық геологиялық қимасы
51.	геологическое картирование	геологиялық карталау
52.	геология	геология
53.	геология нефти и газа	мұнай мен газ геологиясы
54.	геология нефти и газа промысловая	мұнай мен газдың кәсіпшілік геологиясы
55.	геология полевая	далалық геология
56.	геология прикладная	қолданбалы геология

57.	геология региональная	өңірлік геология
58.	геометризация залежей	жатындарды геометриялау
59.	геометризация месторождений	кенорындарды геометриялау
60.	геосинклиналь	геосинклинал
61.	геосинклиналь современная	қазіргі геосинклинал
62.	геотектоника	геотектоника
63.	геотектоника историческая	тарихи геотектоника
64.	геотектоника морфологическая	морфологиялық геотектоника
65.	геотектоника общая	жалпы геотектоника
66.	геотектоника прикладная	қолданбалы геотектоника
67.	геотектоника региональная	өңірлік геотектоника
68.	геотектоника экспериментальная	тәжірибелік геотектоника
69.	геотермия (геотермика)	геотермия (геотермика)
70.	геофизика полевая	далалық геофизика
71.	геофизика промысловая	кәсіпшілік геофизика
72.	геофизика разведочная	барлау геофизикасы
73.	геофизика структурная	құрылымдық геофизика
74.	геохимия	геохимия
75.	геохимия нефти	мұнай геохимиясы
76.	геохимия органическая	органикалық геохимия
77.	герметичность скважины	ұңғыманың герметиктігі

78.	гибридные углеводороды	гибрид көмірсутектер
79.	гидравлическая буровая платформа	гидравликалық бұрғылау платформасы
80.	гидравлический насос	гидравликалық сорғы
81.	гидратный газ	гидратты газ
82.	гидрогеология	гидрогеология
83.	гидрогеология нефтяная	мұнай гидрогеологиясы
84.	гидроизопьезы	гидроизопьездер
85.	гидроизотермы	гидроизотермдер
86.	гидроимпульсивный насос	гидроимпульсті сорғы
87.	гидрокрекинг	гидрокрәкиң
88.	гидроочистка	гидротазалау
89.	гидропоршневой насос	гидропоршенді сорғы
90.	гидропроводность	гидроөткізгіштік
91.	гидроразрыв	гидрожару
92.	гидроударное бурение	гидросоққылы бұрғылау
93.	гидрофильный керн	гидрофилді керн
94.	гидрофобный керн	гидрофобтық керн
95.	гидрофон	гидрофон
96.	гидроцилиндр	гидроцилиндр
97.	гипербазит	гипербазит

98.	гипотеза изостазии	изостазия гипотезасы
99.	гипотеза контракционная	контракциялық гипотеза
100.	гипотеза мобилизма	мобилизм гипотезасы
101.	главная перегонная станция	басты айдау стансасы
102.	глина цеолитовая	цеолитті саз
103.	глинистая корка	сазды қабыршақ
104.	глинистость коллектора	коллектор саздылығы
105.	глинонакопление	саз жинақталу
106.	глинообразование	сазтүзілім
107.	глины глауконитовые	глауконит саз
108.	глины диатомовые	диатомит саз
109.	глины жирные	майлы саз
110.	глины каолининовые	каолинит саз
111.	глины карбонатные	карбонатты саз
112.	глины континентальные	континенттік саз
113.	глины монтмориллонитовые	монтмориллонит саз
114.	глины морские	теңіз сазы
115.	глины неразбухающие	ісінбейтін саз
116.	глины нонтронитовые	нонтронит саз
117.	глины озерно-болотные	көл-батпақ сазы
118.	глины озерные	көл сазы

119.	глины осадочные	шөгінді саз
120.	глины остаточные	қалдық саз
121.	горноотводный акт	тау-кен бөлу актісі
122.	гортонолит	гортонолит
123.	горючий газ	жанғыш газ
124.	гравелит	гравелит
125.	гравиметрическая разведка	гравиметрлік барлау
126.	гравитационная буровая платформа	гравитациялық бұрғылау платформасы
127.	графитный фильтр	графит сүзгі
128.	грифон	грифон
129.	групповые замерные установки	топтық өлшеу қондырғылары
130.	грязевой вулкан	балшықты жанартау
131.	давление осадочные (экзодайки)	шөгінді сығылмалар (экзосығылмалар)
132.	давление точки росы	шық нүктесі қысымы
133.	дегазатор бурового раствора	бұрғылау ерітіндісінің газсыздандырғышы
134.	дедвейт	дедвейт
135.	декалин	декалин
136.	денудация	денудаттау
137.	депарафинизация нефтяных продуктов	мұнай өнімдерінің парафинсізденуі

138.	десорбат	десорбат
139.	дефекты трубы	құбыр ақаулары
140.	деэмульгаторы	деэмульгаторлар
141.	деэтонизатор	деэтонизатор
142.	диагенез	диагенез
143.	диаклазы	диаклаздар
144.	диапиризм	диапиризм
145.	диафрагмический насос	диафрагмалық сорғы
146.	дизельная электростанция	дизель электрстансасы
147.	диспергатор	дисперстеуіш
148.	диспергированный газ	дисперс газ
149.	дистилляционная колонна	дистилляция бағаны
150.	дифрагированные волны	дифракцияланған толқындар
151.	дихлорэтан	дихлорэтан
152.	доломит	доломит
153.	долото буровое	бұрғы қашау
154.	донные наносы	түптік тасындылар
155.	дюкер	дюкер
156.	железобетонные резервуары	темірбетонды резервуарлар
157.	желонка	қауға
158.	жирный газ	майлы газ

159.	забойное давление	ұңғытүп қысымы
160.	Закон Дарси	Дарси заңы
161.	закрытая эксплуатация нефтяных скважин	мұнай ұңғымаларын жабықтай пайдалану
162.	залежи нефти и газа	мұнай және газ жатыны
163.	запасы вероятные	ықтимал қорлар
164.	запасы горючих газов	жанғыш газ қорлары
165.	запасы нефти	мұнай қорлары
166.	запасы разведанные	барланған қор
167.	зарезка боковых стволов	бүйірлік оқпанның қиылуы
168.	зола	күл
169.	зонд каротажный	каротаждық зонд
170.	зондирование боковое каротажное	бүйірлік каротаждық зондылау
171.	зондирование магнитотеллурическое	магниттеллурлық зондылау
172.	зондирование сейсмическое глубинное	терең сейсмикалық зондылау
173.	зондирование частотное электромагнитное	жиілік электромагниттік зондылау
174.	зондирование электрическое	электрлік зондылау
175.	зубчатый насос	тісті сорғы
176.	извлекаемые запасы	алынатын қорлар
177.	измерительный трансформатор	өлшегіш трансформатор

178.	изооктан	изооктан
179.	индустриальные масла	индустриялық майлар
180.	инертные газы	инертті газдар
181.	инерционный пылеуловитель	инерциялық шаңтұтқыш
182.	искривление скважины	ұңғыманың қисаюы
183.	испытание скважины	ұңғыманы сынау
184.	истощение газовой залежи	газ жатынының сарқылуы
185.	истощение нефтяной залежи	мұнай жатынының сарқылуы
186.	истощенная скважина (малодебитная скважина)	сарқылған ұңғыма (аздебитті ұңғыма)
187.	кайнозойская группа (эра)	кайнозой тобы (эрасы)
188.	калибромер	калибрөлшеуіш
189.	капитальный ремонт скважины	ұңғыманы күрделі жөндеу
190.	карбены	карбендер
191.	карбиды	карбидтер
192.	каротаж нейтронный гамма	нейтрондық гамма каротажы
193.	каротаж скважины	ұңғыма каротажы
194.	каротажная диаграмма	каротаж диаграммасы
195.	карта аномалий силы тяжести	ауырлық күші аномалияларының картасы
196.	карта изопахит	изопахит картасы
197.	катагенез	катагенез

198.	каталитический крекинг	катализдік крәкиң
199.	катодная защита	катодты қорғаныс
200.	каустобиолиты	каустбиолиттер
201.	кислотостойкая нержавеющая сталь	қышқылға төзімді тоттанбайтын болат
202.	кислые газы	қышқыл газдар
203.	классификация нефтегазоносных акваторий	мұнайгаз айдындары жіктелімі
204.	коксуемость	кокстену
205.	коллекторы кавернозного типа	қуыс типті коллекторлар
206.	колтюбинг	колтюбиң
207.	компаундер	компаундер
208.	компрессор	компрессор
209.	коррозия металлов	металл коррозиясы
210.	коэффициент аккумуляции нефти	мұнай жинақтау коэффициенті
211.	коэффициент водоотдачи	су қайтарымдық коэффициенті
212.	коэффициент насыщения	қанығу коэффициенті
213.	коэффициент нефтеотдачи	мұнай беру коэффициенті
214.	краевая вода	шеткі су
215.	кривизна трубы	құбыр қисықтығы
216.	кронглас	кронглас
217.	крупное промышленное производство	ірі өнеркәсіптік өндіріс

218.	ксилолы	ксилолдар
219.	купол	күмбез
220.	легкая фракция	жеңіл фракция
221.	ликвидация скважин	ұңғыманы жою
222.	литология	литология
223.	литофации	литофациялар
224.	лифтовая колонна	лифтілік лек
225.	лопастное долото	қалақшалы қашау
226.	магистральный газопровод	магистралды газ құбыры
227.	магистральный нефтепровод	магистралды мұнай құбыры
228.	магнитный индуктор	магниттік индуктор
229.	магниторазведка	магниттік барлау
230.	макронефть	макромұнай
231.	мантия Земли	Жер мантиясы
232.	материк	материк
233.	мезозойская эра	мезозой эрасы
234.	меловая система	бор жүйесі
235.	меловой период	бор кезеңі
236.	месторождение	кенорын
237.	месторождение газа	газ кенорны

238.	метилнафталин (альфа-метилнафталин)	метилнафталин (альфа-метилнафталин)
239.	метод объемный	көлемдік әдіс
240.	методика разведки	барлау әдістемесі
241.	методы нейтронные	нейтрондық әдістер
242.	миграция газа	газдың жылыстауы
243.	миграция газа в подземных водах	жерасты суларындағы газдың жылыстауы
244.	миграция нефти	мұнайдың жылыстауы
245.	микрокаротаж	микрокаротаж
246.	микроневть	микромұнай
247.	моделирование тектоничное	тектоникалық моделдеу
248.	моласса	молас
249.	наклонная скважина	көлбеу ұңғыма
250.	наклономер	еңісөлшеуіш
251.	наносы прибрежно-морские	теңіздің жағалаулық тасындысы
252.	насосный агрегат	сорғы агрегат
253.	насыщенная газом нефть	газбен қаныққан мұнай
254.	насыщенный углеводород	қаныққан көмірсутек
255.	нафтенy	нафтендер
256.	недоказанные запасы	дәлелденбеген қорлар
257.	неотектоника	неотектоника

258.	нестабильный газовый конденсат	тұрақтанбаған газ конденсаты
259.	нетоксол	нетоксол
260.	нефтебаза	мұнай базасы
261.	нефтегаз	мұнайгаз
262.	нефтегазоводопроявление	мұнайгазсу көрінісі
263.	нефтегазогеологическое районирование	мұнайгазгеологиялық аудандастыру
264.	нефть беспарофиновая	парафинсіз мұнай
265.	нефть высокосернистая	жоғарыкүкіртті мұнай
266.	нефть парафинистая	парафинді мұнай
267.	нефть сернистая	күкіртті мұнай
268.	нефть смолистая	шайырлы мұнай
269.	нефть тяжелая	ауыр мұнай
270.	нефтяная часть залежи	жатынның мұнайлы бөлігі
271.	нефтяное месторождение	мұнай кенорны
272.	нефтяной кокс	мұнай коксы
273.	нефтяные масла	мұнай майлары
274.	обработка нефтяных скважин	мұнай ұңғымаларын өңдеу
275.	общий органический углерод	ортақ органикалық көміртек
276.	озокерит	озокерит
277.	окисление нефти	мұнайдың тотығуы

278.	олистострома	олистостром
279.	описание керна	кern сипаттамасы
280.	опробование скважины	ұңғыманы сынау
281.	органический азот	органикалық азот
282.	осадки галогенные	галоген тұнбалар
283.	освоение скважины	ұңғыманы игеру
284.	основные законы газового состояния	газ күйінің негізгі заңдары
285.	отложения кировые	кир шөгіндісі
286.	отложения шельфовые	қайраң түзілімдері
287.	охрана недр	жер қойнауларын қорғау
288.	оценка прогнозных ресурсов количественная	болжамды ресурстарды сандық бағалау
289.	пакер	пакер
290.	палеозойская эра	палеозой эрасы
291.	подземное хранилище газа	жерасты газ қоймасы
292.	подземные ремонтные агрегаты	жерастылық жөндеу агрегаттары
293.	подогреватель	жылытқыш
294.	подтоварная вода	тауарасты суы
295.	поисковая оценочная скважина	іздестіру бағалау ұңғымасы
296.	поисковый блок	іздестіру блогы
297.	привод главный	бас жетек

298.	продукция газовой промышленности	газ өнеркәсібі өнімі
299.	промежуточная нефтеперекачивающая станция	аралық мұнай айдау стансасы
300.	промывка скважины	ұңғыманы жуу
301.	пропеллент углеводородный	көмірсутекті пропеллент
302.	пропант (проппант)	пропант
303.	протекторная защита	протекторлық қорғаныс
304.	разведочная скважина	барлау ұңғымасы
305.	разведочное бурение	барлаулық бұрғылау
306.	раздаточный блок	тарату блогы
307.	раздельная эксплуатация	бөліп пайдалану
308.	распределительный трубопровод	тарату құбыржолы
309.	растекание нефтепродуктов	мұнай өнімдерінің жайылуы
310.	расширитель	кеңейткіш
311.	реактивное топливо	реактивті отын
312.	реактор	реактор
313.	ребойлер	ребойлер
314.	регазификация	қайта газдандыру
315.	регулирование перекачки нефти	мұнай айдауды реттеу
316.	регулирующая арматура	реттеуші арматура
317.	регулятор давления	қысым реттеуіш

318.	редуцирование	редуктеу
319.	режим растворенного газа	ерітілген газ режімі
320.	ресивер	ресивер
321.	ресурс	ресурс
322.	рифформат	реформат
323.	роторное бурение	роторлы бұрғылау
324.	роторный стол	ротор үстелі
325.	рубашка сосуда	құйсап қабы
326.	рукав	құбыршек
327.	сборный коллектор	жиынтық коллектор
328.	сернистая нефть	күкіртті мұнай
329.	силикагель	силикагель
330.	система установления скважины	ұңғымаларды орналастыру жүйесі
331.	сортировочная машина	сұрыптау мәшинесі
332.	сосуд	құйсап
333.	сырой газ	шикі газ
334.	топочный газ	отын газы
335.	удельный вес нефти	мұнайдың үлес салмағы
336.	флюид	флюид
337.	хвостовик	артқы ілмек
338.	химическая стабильность бензина	бензиннің химиялық тұрақтылығы

339.	холодильная установка	тоңазытқыш қондырғы
340.	холодильный агент (хладагент)	тоңазытқыш агент
341.	цементирование скважины	ұңғыманы цементтеу
342.	цементировочный агрегат	цементтейтін агрегат
343.	цементная пробка	цементтік тығын
344.	центральный пункт сбора нефти	мұнай жинаудың орталық пункті
345.	церезин	церезин
346.	циклы распределения нефти и газа	мұнай және газдың таралу циклдері
347.	шкала Мооса	Моос шәкілі
348.	шлам буровой	бұрғылау шламы
349.	шпур	теспе
350.	эксплуатация глубинного насоса	терең сорғыны пайдалану
351.	электрокаротаж	электркаротаж
352.	эмиссия вредных веществ	зиянды заттар эмиссиясы
353.	энергетическое оборудование	энергетикалық жабдық
354.	эрлифт	эрлифт
355.	этаж нефтегазоносности	мұнайгаздылық қабаты
356.	эффективность поискового бурения	барлау бұрғылауының тиімділігі